

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Teze bakalářské práce

Zákon o zemědělství versus zákon o živnostenském podnikání

Jarmila Suchochlebová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce na téma „Zákon o zemědělství versus zákon o živnostenském podnikání“ se zabývá vývojem a zhodnocením současného živnostenského a zemědělského podnikání v České republice. První, teoretická část práce je věnována historickému vývoji, vymezení základních pojmů na úseku zemědělského a živnostenského podnikání a právní úpravě těchto oblastí podnikání. Dále je součástí teoretické části i definice podmínek provozování živnosti a subjektů oprávněných podnikat. Druhá, praktická část bakalářské práce je věnována statistické analýze počtu živnostenských a zemědělských podnikatelů v České republice v současné době a jejich vývoji, a dále pak vývoji počtu jednotlivých druhů živnostenských oprávnění, včetně interpretace získaných výsledků a vlastního doporučení způsobu snížení administrativní zátěže v dané oblasti podnikání.

Klíčová slova

elektronické podání, informační systém jednotný registrační formulář, zákon o zemědělství, zemědělský podnikatel, živnostenské oprávnění, živnostenský podnikatel, živnostenský rejstřík, živnostenský úřad, živnostenský zákon

Úvod

Podnikání je hnacím motorem ekonomiky většiny států a je tak ve středu zájmu jak obyvatel provozujících podnikatelské aktivity, tak i orgánů veřejné moci, které jednak vytvářejí prostředí a legislativu podporující podnikání, a na druhou stranu vykonávají dozor nad činností podnikatelů.

Základem tržní ekonomiky každého státu, tedy i České republiky, jsou malé a střední podniky, které jsou významnou hnací silou podnikatelské sféry, hospodářského růstu a inovací. Jelikož jsou malé a střední podniky obecně odolnější proti hospodářské recesi, lépe reagují na změny trhu a jsou také významným zaměstnavatelem, je jednou z priorit vlády České republiky podpora jejich konkurenceschopnosti. Malé a střední podniky také hrají významnou roli v rozvoji vnitřního potenciálu jednotlivých krajů České republiky, jelikož jsou s daným regionem významně podnikatelsky i společensky spjaty a na jejich činnost je často navázána i činnost tamějších malých živnostníků.

Cíl a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza současné právní úpravy živnostenského a zemědělského podnikání v České republice. Úvod práce je věnován souhrnu a zhodnocení vývoje legislativy výše uvedených oblastí podnikání. Pro vývoj živnostenského podnikání v České republice byl bezpochyby stěžejní rok 1991, kdy byl přijat zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“), který nabyl účinnosti 1. ledna 1992. Tato právní norma obsahově čerpala z živnostenského řádu z roku 1859 a rovněž byla inspirována rakouskou a německou právní úpravou.

Právní úprava zemědělského podnikání je obsažena v zákoně č. 252/1997 Sb., o zemědělství, který v oblasti zemědělského podnikání vychází z živnostenského zákona. Podnikání v zemědělství je bráno jako další forma podnikání v České republice,

Následující část práce je zaměřena na používání informačních systémů v rámci jednotlivých oblastí podnikání. Evidence živnostenských podnikatelů je spravována společností ICZ a.s. a Evidence zemědělského podnikatele vede společnost PC HELP, a.s.

Dílčím cílem, který vhodně doplňuje hlavní cíl bakalářské práce, je statistické srovnání počtu podnikatelů na úseku živnostenského a zemědělského podnikání včetně jeho interpretace, porovnání počtu vydaných živnostenských oprávnění pro jednotlivé živnosti a vývoj počtu zemědělských podnikatelů registrovaných Magistrátem města Mostu, odborem živnostenský úřad.

Poslední část bakalářské práce je věnována statistickému srovnání počtu vydaných živnostenských oprávnění pro jednotlivé druhy živností. Nedílnou součástí je i statistické srovnání počtu zemědělských a živnostenských podnikatelů v období od roku 2005 do současnosti, kdy k 31. prosinci 2014 bylo registrováno celkem 45 412 fyzických a právnických zemědělských podnikatelů, zatímco fyzických a právnických živnostenských podnikatelů bylo ke stejnému datu registrováno celkem 2 375 752.

Teoretická část je zpracována na základě analýzy příslušných zákonů a odborné literatury. Praktická část vychází z konkrétních dat týkajících se živnostenského a zemědělského podnikání, dostupných z internetových stránek Ministerstva průmyslu a odchodu České republiky, Ministerstva zemědělství České republiky.

Závěr

Na základě statistických údajů došla autorka k závěru, že by mohla být zemědělská činnost zařazena do živnostenského zákona jako obor živnosti volné, pro kterou musí podnikatel k získání živnostenského oprávnění splnit pouze všeobecné podmínky provozování živnosti, stejně jako tomu je v případě zemědělského podnikatele. V případě zařazení zemědělského podnikání pod obor živnosti volné by tak došlo k ušetření nemalých finančních prostředků.

Dalším argumentem pro toto zařazení je i nejednotnost v případě provozovatele evidence zemědělských podnikatelů. Zatímco na některých úřadech je tato evidence vedena živnostenským odborem, na dalších spadá pod kompetenci odboru životního prostředí. Tato skutečnost je nejenom matoucí pro veřejnost, navíc v době zrušení místní příslušnosti, ale také ne zcela vhodná vzhledem k faktu, že státní správa, byť v přenesené působnosti, by měla být řešena co nejjednotněji na celém území České republiky.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BABŠICKÁ, Věra, Mgr. Zákon o živnostenské podnikání a zákon o živnostenský úřadech ve znění platném od 1.1.1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání. 1.vyd. Praha: Nakladatelství POLYGON, 1996. 266 s. ISBN 80 85967-21-9

BABŠICKÁ, Věra, Mgr., Živnostenský zákon s komentářem a vzory podání aktualizované znění k 1.3.2000. IV. vyd. Praha: Nakladatelství POLYGON, 2000. 234 s. ISBN 80-7273-007-X

BABŠICKÁ, Věra, Mgr., Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání. 7.vyd. Praha: Vydavatel BOVA POLYGON, 2004. 408 s. ISBN 80-7273-106-8

BRČÁK, Josef, SEKERKA, Bohuslav, STARÁ, Dana, SVOBODA, Roman, Česká republika ve světle ekonomických teorií. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. 206 s. ISBN 978-80-7680-369-8

FIALA, Josef a kolektiv. Živnostenské právo. 1.vyd.Brno: Masarykova univerzita Brno: Nakladatelství a vydavatelství Doplněk, 1993, 146 s. ISBN 80-210-0823-7

HORZINKOVÁ, Eva. Koncesní systém v živnostenském podnikání. 1.vyd. Olomouc: Nakladatelství ANAG,2002, 135 s. ISBN 80-7263-115-2

HORZINKOVÁ, Eva. Živnostenský zákon v praxi 2010/2011. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2010, 344 s. ISBN 978-80-7263-615-0